

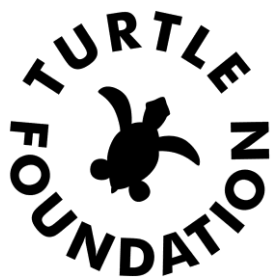

Krásný den z Bornea přeji,
jak se máte?

Já mám hned na začátek dobrou zprávu ☺ Zdá se, že jsou konečně vidět výsledky tvrdé dřiny kluků na ostrovech. V únorovém i březnovém zpravodaji jsem popisovala jejich **boj se zloději želvích vajec**, kteří si v minulých měsících zvykli na ostrov chodit a nechtěli se teď velkého výdělku vzdát. Od incidentu 26.3, kdy bylo ukradeno 15 snůšek přímo z chráněné části pláže, se zloději dlouho neukázali. Ochránáři ale neusnuli na vavřínech a tak jak se dohodli, každý den přenášeli všechny snůšky ne do chráněné části pláže, ale do lesa za pláží nahodile kolem celého ostrova hlavně daleko od míst, kde želvy doopravdy vejce kladly a kde byly jejich stopy. Veliké úsilí se vyplatilo. Zloději se znovu ukázali 20.4 – tehdy se jim povedlo odnést si 2 snůšky, které ještě kluci nestihli přemístit. Jenže dvě snůšky to je zhruba 200 vajec, tedy 1 200 000 IDR (2 400 Kč), což ani zdaleka nestačí na benzín potřebný na cestu lodí z jakéhokoli nejbližšího obydleného místa k nám na ostrovy. Nespokojení zloději zřejmě zakotvili svou loďku někde v okolí a 23.4 se na ostrov Bilang-bilangan vrátili. Jenže to měli smůlu úplnou, načapali jsme je hned po jejich příchodu a oni rychle utekli na loď a odpluli. Ochránáři zůstali na pláži až do rána, přemístili všechny snůšky do bezpečí a číhali na zloděje s foťákem v ruce. Zloději znovu připluli v 5h ráno. Všechna vejce už ale byla dávno v bezpečí a tak naštvaní nezvaní návštěvníci odpluli s prázdnou. Doufám, že už se zloději dostatečně poučili a zjistili, že u nás mít štěstí nebudou. Cesta se jim nevyplatila, tak už si to snad uvědomí a dají pokoj. Držte nám palce.

Kromě každodenní přímé ochrany želv, které přicházejí na ostrovy klást vejce, jejich snůšek i čerstvě vylíhlých mláďat, se intenzivně věnujeme **úklidu pláží**. Musím říct, že mám z toho velikou radost, protože dnešní stav pláží je naprosto neporovnatelný s tím, co tu bylo v únoru, když jsme na ostrovy přišli. V dubnu nám s úklidem plastů, skla, plechovek, ale i vyplavených kmenů na ostrovech pomáhali **dobrovolníci** Alexandra Zdeňková a její přítel Tomáš Kolman. Saša se o želvy dlouhodobě zajímá a projektu už velmi pomohla v ČR - zařídila vytištění druhého vydání pexes v češtině, angličtině i indonéštině (dohromady 700 pexes), zorganizovala sbírku želvích plyšáků pro indonéské děti, zařadila výukový program o želvách do 28 škol v okolí Ústí nad Labem a v loňském roce domluvila uspořádání výstavy o želvách na zámku Červený Hrádek v Jirkově, byla jsem proto moc ráda, když se rozhodla přijet pomoci přímo k nám do Indonésie.

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

Duben 2015

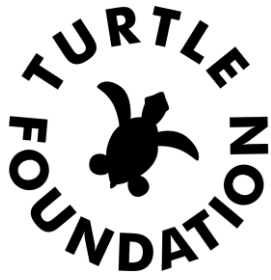
Společně jsme uklízeli na Mataze i na Bilang- bilanganu a Tomáš klukům velmi pomohl hlavně s uklízením vyplaveného dřeva z pláží. Konečně jsme totiž koupili motorovou pilu a bylo možné začít velké kmeny rozřezávat a z pláže uklízet.

Z práce na ostrovech mám opravdu radost a věřím, že pro Sašu a Tomáše to nebyla jen práce a pomoc želvám, ale že si to i užili. Šnorchlování s želvami na Mataze i pozorování želv, které kladou vejce či vypouštění mláďátek je přece něco, co člověk jen tak nezažije ☺. Vymysleli jsme spoustu plánů, jak projektu pomoci do budoucna, tak věřím, že to vyjde. Byla bych moc ráda.

Saša a Tomáš jsou kromě jiného i potápěči a tak jedním z plánů je, že budou **informovat své známé potápěče** o situaci mořských želv. Vyrobila jsem pro ně takový jednoduchý letáček. Víím, že i někteří z Vás jste potápěči, kdybyste měli chuť, budu moc ráda, když i Vy budete šířit letáček nebo informace mezi své známé. Letáček najdete v příloze e-mailu. Po pobytu na ostrovech jsem doprovodila Sašu a Tomáše na **ostrov Derawan**, kde se chtěli potápět. Strávili jsme tu společně 3 dny od 27.4 do 30.4. Potápění a šnorchlování v okolí bylo krásné, to ano, ale bylo pro mě hrozně těžké procházet se po vesnici a koukat se, jak tu **lidé otevřeně prodávají želvovinu**. Hned první den jsem vešla do 11 obchůdků a v 10 z nich želvovinu prodávali. Strašně!

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

Duben 2015

Místní lidé želvy zabíjí pro jejich krásný krunýř. Chytají je, za ploutve je přibíjejí na dřevěné desky, zaživa jim po zahřátí nad ohněm seříznou ozdobnou vrstvu z horní části krunýře a pak je hodí zpět do moře jako odpadek. Takto zmrzačené napůl uvařené želvy umírají ještě tak 2-3 dny v bolestech, šíleně trpí, než konečně umřou. Zvěrstvo a ještě tu lidé do očí lžou: „Ty želvy jsme nezabily, všechny náramky jsou z želv, které umřeli přirozeně na stáří, na Derawan je vyplavil příliv.“ Jistě, karety pravou v okolních vodách potkáte, jen když máte sakra štěstí ale na Derawanu se jich každý den vyplavují desítky mrtvých stárím. Ach jo. Místní nezajímá, že karety pravé, z kterých suvenýry vyrábí,

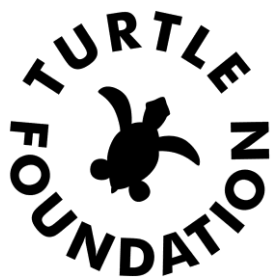
jsou kriticky ohrožené vyhynutím a chráněné místním i mezinárodním zákonem. Nejvíce mě znechutil přívěšek ve tvaru želvy, jakoby si protiřečil „máme rádi želvy, tak je všechny zabijeme“. No řekněte sami, chtěli byste na

krku nosit želvu z želvího krunýře? Kromě náramků a přívěšků tu místní prodávají i vypreparované želvy na zeď. To už je šílenost naprosto nepopsatelná. No abych pravdu řekla, bylo mi z toho dost smutno a zle, ale když turisté kupují, místní prodávají. No...jaký suvenýr si přivezete z dovolené Vy?

Lidé z Derawanu jsou nepřístupní snahám něco změnit, někdy jsou až agresivní a neslušní. Mnohé neziskovky si tu už vylámaly zuby a ani vláda s místními neumí hnout. Jenže nechat je být a zavřít oči nepomůže. Lidé tu zabíjejí želvy kvůli krunýřům, z pláže vybírají vejce karet obrovských, jedí jejich maso, ryby loví dynamitem...je to skličující, nejraději bych utekla, ale o to víc je tu naše úsilí potřeba. Problém je, že místní starosta je (dřív oficiálně, dnes tajně) šéfem

mafie prodejců želvích vajec, ten se o ochranu přírody nezajímá a nepodporuje ji. Když to tedy nejde svrchu, myslím, že jsou cesty zespu jak situaci na Derawanu postupně změnit. Už v červenci jsme se s jedním majitelem obchodu dohodli, že mu budeme dodávat levná kvalitní trička za nízkou cenu, ale že už musí přestat

ŽELVÍ ZPRAVODAJ

Duben 2015

prodávat věci z želvoviny. Dodržuje to a při mé obchůzce byl právě jeho kráček tím jediným, kde se želvovina neprodávala. Koupil si ode mě i výrobky z kokosu – náušnice a přívěšky, které vyrobil Sablon, Berlyho žák ze sousedního ostrova Maratua. Snad se zapojí víc krámků a třeba se tu brzo také povede uspořádat workshop a výrobky z želvoviny nahradí něco udržitelného. To by bylo skvělé.

Druhé cesta je myslím vzdělávání. Zkusila jsem se na Derawan vydat do školky. Dala jsem dětem plyšové želvy, hrála jsem s nimi pexeso. Vlastně to bylo moc fajn a paní učitelky prosily, abych zase přišla. Přijdu ráda a snad to postupně něco změní – při téhle návštěvě mělo 3/4 dětí na rukou náramky z želvoviny[®] Třetí cesta jsou podle mě turisté – když si nikdo nebude výrobky z želvoviny kupovat, nebudou je místní časem prodávat. A informovat lidi/potenciální turisty můžete pomoci i Vy, budu Vám za to moc vděčná. A můžeme dát místním najevo, že se nám nelíbí jejich přístup k přírodě i tím, že na Derawan prostě nepojedeme. V okolí je spousta krásných míst a například na Maratue se s prodejem želvoviny ani s agresivními lidmi nasetkáte ani náhodou..

Jo a víte, že 23. května je Mezinárodního den želv? Chcete se přidat k oslavám? Třeba byste mohli u této příležitosti něco podniknout a třeba informovat o problémech želv a projektu na jejich ochranu tak jako ZOO v Ústí nad Labem, která v tento den uspořádá vernisáž výstavy o mořských želvách. Mějte se krásně!

Hana Svobodová www.morskezelvy.cz

<http://www.facebook.com/pages/morskezelvy.cz/607230715971714?ref=ts&fref=ts>

ČESKÁ
KOALICE PRO
OCHRANU
BIODIVERZITY
www.CCBC.cz